

[Bertel Dahlgaard.]

tvinger man dem, der skal kalkulere, der skal fremkomme med deres forslag, arkitekter, ingeniører, embedsmænd i ministeriet, til at beregne udgifterne rigeligere, end det i og for sig er rigtigt i det givne øjeblik, idet de fristes til at afsætte en bred margin for ikke at skulle have ubehageligheder bagefter.

Jeg kan næsten ikke tro, at det ærede medlem hr. Bundvad har ret i, at det ærede medlem hr. Boeck-Hansen har udtalt her fra talerstolen — jeg hørte det desværre ikke —, at han kunne anbefale noget sådant. Jeg mener, at bevillingsmyndigheden her må sige, at dette er ikke tilladeligt. Hvis arkitekter, ingeniører og embedsmænd gør noget sådant, er det at spille under dække overfor bevillingsmyndigheden og må også få konsekvenser for de pågældende.

Jeg vil gerne konkludere i, at der efter min mening ikke kan angives anden retningslinie — og jeg tror slet ikke, jeg er i uoverensstemmelse med den højtærede finansminister i den henseende —, end at kalkulationer må foregå på grundlag af øjeblikkets niveau, og overskridelserne må klarlægges, efterhånden som tiden skrider frem, hvis der er overskridelser af væsentligt omfang. Det gælder selvfølgelig først og fremmest i tilfælde, hvor det drejer sig om ændringer af planerne under arbejdets gang, om anvendelsen af andre materialer end oprindeligt tænkt eller andre lignende forhold. Men jeg tror, man må sige, at det også må gælde, hvor det drejer sig om meget væsentlige overskridelser, selvom de har deres grundlag i fluktuerende priser og lønninger. Det lader da også til, at man i centraladministrationen er ganske klar over det, for marineministeriets nævnte instruks til fyrdirektoratet i april 1948 går netop ud fra den samme betragtning.

Jeg vil derfor gerne spørge ministeren, om denne betragtning ikke er rigtig. For hvis man ikke holder en linie som den, jeg her har nævnt, vil alt efterhånden blive flydende mellem overordnede og underordnede og mellem administration og bevillingsmyndighed. Jeg er enig med den højtærede finansminister i, at der egentlig ikke tiltrænges nogen nydannelse eller ændring i det system, vi bygger på, eller indenfor den finansielle kontrol. Systemet, som er bygget op, er godt nok, men der bliver een ting tilbage, og det er altså det, jeg gerne har villet give udtryk for: det personlige ansvar må fastholdes.

Jeg går ud fra som givet, at den højtærede finansminister er ganske klar over, at

disse bemærkninger ikke er fremsat ud fra politiske synspunkter af nogen art. Jeg vil iøvrigt sige, at behandlingen af disse spørgsmål i finansudvalget har været blottet for enhver politisk brod imod finansministeren eller imod andre ministre. Men disse bemærkninger er for min del fremsat ud fra min interesse for, at der skal bestå fasthed i statens administration.

Funck Jensen: Den højtærede minister har utvivlsomt ret i, at systemet er i orden, og den udredning, finansministeren fremsatte her for lidt siden, er der vel ikke noget at sige til rent principielt. Men der foreligger jo alligevel den kendsgerning, at der har fundet adskillige overskridelser sted, som først er blevet præsenteret for finansudvalget på et altfor sent tidspunkt, og det er også tilfældet med de store overskridelser i lufthavnen.

Så vidt jeg kan se, skyldes det, at kontrolsystemet ikke slår til ude i lufthavnen, i alt fald to ting. For det første, at der ikke på forhånd har foreligget tilstrækkeligt detaljerede beregninger, og for det andet, at man har ændret under byggearbejdet. Alting tyder på, at omkostningerne ved de omfattende arbejder i alt fald for en stor dels vedkommende kun har været løst anslået på forhånd, og at arbejdet har været dårligt projekteret og ikke ordentlig gennemtænkt. Denne omstændighed har f. eks. været medvirkende til, om ikke hele årsagen til, at brandvæsenets fordringer ikke kunne fastlægges på forhånd, men først efter at byggearbejdet var godt i gang; dette gav på det sene tidspunkt anledning til ikke uvæsentlige overskridelser. Endvidere har Det Danske Luftfartselskab, der skal være lejer af lokaliteterne, bagefter, altså da byggeriet var godt i gang, foreslået og fået gennemført en hel række forandringer, der i højeste grad har virket fordyrende. Enhver, der blot har haft det mindste med byggeri at gøre, ved, at beregningerne sprænges, når man ændrer på projektet efter arbejdets påbegyndelse, og man må i det foreliggende tilfælde nok spørge, for det første, om der ikke forelå detaljtegninger godkendt af Det Danske Luftfartselskab før arbejdets påbegyndelse, og for det andet, om der ikke forelå en klar aftale med Det Danske Luftfartselskab om, hvilket udstyr der skulle høre til værkstederne. Har sådanne detaljtegninger ikke foreligget, og har der ikke på forhånd foreligget en klar aftale om værkstedernes udstyr, så betyder en del af overskridelserne i virkeligheden et skjult tilskud til Det Danske Luftfartselskab, et tilskud, der